

TOVERITAR

This issue of the Toveritar contains no articles such as require an affirmed translation according to Act of Oct. 15th, 1917.

No. 30

PAINOS 9,969

The State Historical Society

5 p.—Tuesday, July 26th.

1921—Yhdestoista Vuosik.

Raatajien Juhliessa

Juhlaruno Ohion alueen kesäjuhliille,
2—4 pv. heinäk. 1921.

TERVE kansani kalpea,
suku suuren köyhälistön,
kaiken luoja ja laatija.
Terve-tullut on tulosi
orjasiko, orjaveli
juhlijaksi juhlan tämän.

Täällä juhli vi juhliään
osattomat orjalapset;
täällä tapaavat toisiaan
orjuutetut, osattomat;
tää on köyhien kokoomus
yheks' yhtymä monien.

Eipä silmäsi eroita
kullan suurta kimallusta
hopeaisen hohdellusta;
eipä muodissa mukana
rahamiestä ruhtinasta
täällä toistansa tavanne
hekumassa heloittaakseen.

Ajan ankanan lomasta
raskahasta raadannasta
hetkeksi helpoitti ihminen
kera toisien poloisten
yhtyäkseen, yletäkseen,
täällä toiselle toistellen
surun suuren, synkän syitä;
täällä yhtyen yhtyvi
taaskin vuoden pitkän takaa
raatajien suuri joukko
juhlan köyhän juhlijaksi.

Terve... Terve on tulosi
tuttu sekä tuntematon,
orja maailman mahtavan...

Päivä nousevi ldstä
luoden ensi säteitänää
yli maailman mantereen,
valaistakseen valoillansa
yötä synkeää sykyistä,
sorrion-yötä surunlasten.

Kovin kauhuja näkevi
päivä kirkas kimalteinen;
suuren surun syntysäilöt,
puutteen painavat kahlehet;
emon, taaton iltahetket
tuskan tuiskuissa päättyvi,
nälkäkuoloon kamalahan.
Kovin kurjia kuvia
paljastaapi päivän terä
ihmiskunnan elämässä...

Teräs kirkkaana kimaltaa
päivän ensisätehissä,
säihkyäpi säiläraudat,
ratsut korskana komeilee...
Miestä seisovi satoja
tuhansia... tuhansia
verileikkiä uottavi...

Uurit sivussa seisovat,
niinkuin uurit areenalla,
milloin mielivi shakaali
uhrin verta janotakseen
— petolauma valkohurtain!

Näistä kertovi, kuvaavi,
historian uusi lehti
ajan uuden ehtiessä,
päivän terään kieretessä.
Kauhuja kertovat kirjaset,
veritöistä valkohurtain
kullan keltaisen puoltajain;
pisteet pistinnä välkkyvi,
sanat sankkaa verta löyhkkää,
kirjaimissa kiroukset
emon, taaton lapsosien
jälkipolville puhuvi...

Mutt' ei synkistä suruista,
kahleista katkeroista
yksin kertone kirjaset,
jopa rientävi riemukin,
inchmoisen ilovirret;
syksyn suvehen saapuvi,
iltahetket aamuun vaihtuu;
jopa nouseet on raatajat
ldän suuren orjamailla,

jopa murtivat kahlehet
orjalapset orjuutetut.
Vapautensa vaativat
— taistelivat orjaurhot,
niinkuin kenkään on taistellut
eestä pyhän aattehensa,
kevään suuren sunnuntainen...

Siksipä ilosta ihminen
ldän karun kamaroilla
nyt jo virtensä virittää,
lauluansa laulahtaapi,
päällä verisen perustan
luopi uutta onnen aikaa
kansallensa kalpealle,
sille sovinnon sanoja
iloisia ihmeitä
urho uhkea sanovi:
"— Nytpä koitti jo kevätkoi
meille kauan kärsineille,
nytpä viimeinkin vapaus
nosti yöstä ylös mielet
povet puutteessa kuituneet.
Siksipä seisomme sorjina
uuden ldän aamunkoissa
vartioiden vapuuttamme,
huolehtien huolijamme.
Suokoon siunaus sopua
rakkautta, rauhaa työmme,
ILOKSI pirttihin pimeään
päivä yöhön yltyköhön,
kasvakohon kansan tahto."

Ehto meilläkin elossa
päällä tämän kamaraisen,
jotka yhäti raadamme
päivää yötä yhtenähän;
taisto meitäkin uottavi,
orjataisto säälimätön;
jos ei keralla kerinne
silloin siinä kuolo kaartaa
— kidutusten kolkko kari,
ilta ikuinen uhmoaa.

Siksipä tarvis on terästä
joukkoamme juhlivaista
elon ehtoja tutkimaan,

taiston tuiman tekotavat
tarkoin mieleemme takokaa.
Sillä rauhaa ei rakenna
sota ilman sotimatta,
eikä vallasta vaipune
herjain suuri hurttalauma
ilman miekkojen mittoa,
kenpä toisin sen uskovi
hällä väärä viitta tiellä,
erehinen elon ehto.

Nytpä meilläkin taataan
tiedon suuria aseita
voimankoitosten varalta.
Tietoisina siitä työstä,
mikä meitäkin uottavi,
kun me käymme uhmamielin,
sanoin suurin ja totisin.
Eikä kullankaan mahtavuus
voine sortaa joukkoamme
rik' on tiedolla turvattu
oikeahan opetettu.
Kun on joukossa käsitys
kaiken kansan kera küydä
tuiminpahan taistelun,
niin ei herrojen herjauus
meitä esteillä estäne,
voimallansa uuvuttanne,
KUN ME YHTENÄ yhyimme
kaikki orjat maailmassa
kepä voimamme kukistais
kenpä voittais orjain mahdin!

Meille mielimme kasvakoon
yksi ehto, yksi määri,
mitä kohden me pyrimme;
Yksi MEILLÄ ON KARSIMYS,
orjan elon alla ikeen,
yksi myöskin on VAPAUUS
yksi tahto valtianaan;
tätä kohden me pyrimme
kaikki... kaikki orjuutetut
alla auringon paistavan...
Siinä ehto on elämään
köyhän suuren sunnuntaihin,
ikionnehen rauhaasaan...

Eemeli Rautiainen.

KOTI-IHANTEITA

Koti sanaan sisältyy niin sanomat-
toman paljon erilaisia ihmis-miettei-
tä, että tuskin parhainkaan kirjailija
kykenee niitä kaikkia tulkitsemaan.
Siihen sisältyy iloja ja suruja, kauni-
ta unelmia, ihania mielikuvia, mutta
myöskin särkyneitä toiveita ja katke-
ria pettymyksiä. Siitä valaa jokainen
itselleen mieleisensä kuvan. Se on
ikäänkuin sellainen napa, jonka ym-
päriille kiertyy jokaisen elävän olen-
non toiminta ja ahertelu, ihmisestä
aina vähäpätöisimpään maan mato-
seen saakka. Ihmis-mielen kauneim-
pia, jaloimpia ja puhtaimpia ilmauk-
sia tulkitsee tuo pieni sana: koti.
Mutta kuinka sanomattoman monta
kertaa ne onkaan elämän todellisuus
lokaan tallannut. Jokainen elävä o-

lento koettaa etsiä edes jonkinlaista
koloa, johon päänsä kallistaa. Sillä
"Ketuilla ovat luolansa ja taivaan
linnuilla pesänsä, mutta ihmisen po-
jalla" j.n.e. kuten eräs suuri mies
lausui tuhansia vuosia sitten, ja tässä
merkityksessä käytetään sanaa tällä
kerta.

Nykyaikana saadaan laskea miljo-
nissa ne työläiset, joille tänä maa-
ilman laajuisena työttömyyden ai-
kana saa kodin virkaa toimittaa joko
suurkaupunkien puistojen penkit, tai
muutama neliöjalka pehmeää sam-
malta jossain puunjuurella syrjäises-
sa paikassa jungelissa, nuotiotuli kul-
taisena kotilietenä, joka voi tuntua ko-
dikkaaltakin, jos tuhkassa sattuu ole-
maan joku peruna tai kala hiilillä.

Siinä paistellussa voi sitten vertailla
toisiinsa sitä kodikasta luomaansa mie-
likuvaa ja nykyistä todellista kotiaan,
sekä koettaa sovittaa siihen erään
porvari runoilijan sanoja, jotka kuulu-
vat:

"Kultainen kotiliesi.
Sinulle laulelen.
Taivaisen tulen suojus.
Pyhäkö rakkauden."

Pikkuporvarilliseen koti-ihanteeseen
kuuluu siisti, miellyttävä, hyvin si-
sustettu asunto, josta leipähuolet ovat
kaukana, jossa itse valmistetaan ruo-
ka, pestään, parsitaan neulotaan ja
nyplätään, sekä kasvatetaan muutamia
lapsia ja jossa uskollinen, enkelin o-
minaisuuksilla varustettu vaimo on

aina avosylin vastassa, kun mies tu-
lee kotiin joko päivän työstä väynee-
nä tahi porsasteuuihinsa kyllästyneenä.
Epäilemättä kaunis idylli, joka en-
si silmäyksellä näyttää sellaiselta rau-
han satamalta, joka on erillään ole-
va laitos kaiken maailman myrskyil-
tä. Mutta sitä se ei suinkaan ole.
Se on mitä parhaiten onnistunut pie-
noiskuva siitä, millaiseksi kapitalisti-
nen järjestelmä kautta aikojen on
luonut miehen ja naisen väliset suh-
teet. Siinä on ikäänkuin kristalloi-
tuna porvarillisen maailmankatsomuk-
sen asettamat vaatimukset ja nykyi-
sen järjestelmän luomat käsitteet
naisen asemasta yhteiskunnassa. Edel-
lä lainatut säkeet sopivat siihen kyllä
mainioesti. Niissä mainitulla kotilie-